

งานประพันธ์

งานประพันธ์เป็นงานที่มนุษย์ใช้ภาษาสร้างสรรค์ขึ้นเป็นเรื่องราว อาจเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้และอาจเป็นลายลักษณ์อักษรหรือมุขปาฐะก็ได้

องค์ประกอบของงานประพันธ์

งานประพันธ์มีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ เนื้อหา และ รูปแบบ

เนื้อหา คือ เรื่องราวที่ผู้แต่งถ่ายทอดให้ผู้อ่านผู้ฟังรับรู้ เรื่องราวนี้ผู้แต่งอาจจะผูกขึ้นมาจากความรู้อารมณ์ความรู้สึก ประสบการณ์ จินตนาการ ชีวิตวรรณคดี หรือ โลกวรรณคดีก็ได้ เนื้อหายังรวมถึง “สาร” ที่ผู้แต่งต้องการสื่อถึงผู้อ่านผู้ฟังด้วย

รูปแบบ หมายถึง ลักษณะรวมของประเภทงานประพันธ์ที่ผู้แต่งใช้ในการถ่ายทอดเนื้อหาไปสู่ผู้อ่าน เช่น นิราศ นิทานคำกลอน กาพย์เห่เรือ คำฉันท์ ลิลิต บทความ บันทึก จดหมายเหตุ เรื่องสั้น นวนิยาย

งานประพันธ์ที่ใช้รูปแบบสอดคล้องกับเนื้อหาอย่างมีศิลปะเป็นที่ยอมรับจะเป็น **วรรณคดี** ถ้ายังไม่ถึงขั้นเป็นวรรณคดี ก็เรียกเป็นคำกลาง ๆ ว่า **วรรณกรรม**

ตัวอย่างข้อสอบ

1. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะงานเขียนที่มีความคิดเชิงสร้างสรรค์

1. มีความแปลกใหม่น่าสนใจ
2. มีการใช้ถ้อยคำสำนวนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีแนวคิดก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม
4. มีการใช้รูปแบบอิสระไม่จำเป็นต้องเหมาะสมกับเนื้อหา

2. “ไอ้เจดีย์ที่สร้างยังร้างรัก
กระนี้หรือชื่อเสียงเกียรติยศ
เป็นผู้ดีมีมากแล้วยากเย็น
เนื้อหาของคำประพันธ์ข้างต้นนี้ ผู้แต่งถ่ายทอดมาจากข้อใด

เสียดายนักนิกน่าน้ำตากระเด็น
จะมีหมดลวงหน้าทันตาเห็น
คิดก็เป็นอนิจจังเสียทั้งนั้น”

1. ประสบการณ์
2. โลกวรรณคดีชีวิตวรรณคดี
3. อารมณ์ความรู้สึก
4. ทุกข้อรวมกัน

คุณค่าของงานประพันธ์

งานประพันธ์มีคุณค่า 2 ด้าน คือ ด้านวรรณศิลป์ และ ด้านสังคม

1. **คุณค่าด้านวรรณศิลป์** เป็นคุณค่าทางด้านศิลปะการแต่ง โวหารภาพพจน์ ความไพเราะ สละสลวยของภาษาที่ใช้ การใช้รูปแบบเหมาะสมกับเนื้อหา วิธีแตงน่าสนใจ สื่ออารมณ์ดี และ สื่อความคิดที่สร้างสรรค์

2. **คุณค่าด้านสังคม** เป็นคุณค่าที่สะท้อนชีวิตของคนในสังคมและสะท้อนวัฒนธรรมที่หมู่ คนในสังคมนั้นสร้างขึ้นทั้งที่เป็นรูปธรรม เช่น วัตถุ ศิลปะ และที่เป็นนามธรรม เช่น ประเพณี ความเชื่อ จริยธรรม ค่านิยม

คุณค่าด้านวรรณศิลป์จะให้พัฒนาการทางด้านอารมณ์ และให้ความเพลิดเพลินหรือ ความ สำเร็จอารมณ์แก่ผู้อ่านผู้ฟัง ส่วนคุณค่าด้านสังคมจะให้พัฒนาการทางด้านสติปัญญา ให้ความ เข้าใจชีวิตและเกิดความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกันมากขึ้น อาจกล่าวได้ว่า คุณค่าทางด้านนี้ ให้ความ **ประเทืองปัญญา**แก่ผู้อ่านผู้ฟังได้

ตัวอย่างข้อสอบ

- ชาติใดมีวรรณคดีเป็นสมบัติของชาติ ชนในชาติย่อมได้รับประโยชน์ตามข้อใด
 1. ความภาคภูมิใจที่มีสมบัติล้ำค่าประจำชาติ
 2. ได้รับความยกย่องว่าเป็นชนชาติที่เจริญแล้ว
 3. ได้รับความสำเร็จอารมณ์ และความประเทืองปัญญา
 4. มีมรดกทางวัฒนธรรม ถ่ายทอดความรู้ ความคิดและประสบการณ์

2. เหตุใดจึงกล่าววว่าวรรณคดีเป็นเครื่องสืบทอดวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี

1. เพราะวรรณคดีมีแบบแผนมาแต่โบราณ
2. เพราะวรรณคดีเป็นต้นกำเนิดของวัฒนธรรม
3. เพราะวรรณคดีเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอย่างใกล้ชิด
4. เพราะวรรณคดีเป็นกระจกส่องชีวิตของหมู่ชนที่ประพันธ์วรรณคดีนั้น

3. ข้อใด **ไม่** แสดงความเชื่อมโยงในสังคมไทย

1. อนึ่งพบปะพระสงฆ์ทรงศีลา	ไม่วันทาถอยถดทั้งยศทรัพย์
2. ถึงร้อยรสบุปผาสุมาลัย	จะชื่นใจเหมือนสตรีไม่มีเลย
3. หนึ่งนักปราชญ์ราชครูซึ่งรู้หลัก	อย่าถือศักดิ์สนทนาอัชฌาย์
4. วันจันทร์นั้นนครสินवलชาว	จะยืนยาวชันษาสถาผล

4. อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้างท้าย

โอ้เจดีย์ที่สร้างยังร้างรัก	เสียดายนักนิกน่าน้ำตากระเด็น
กระนั้นหรือชื่อเสียงเกียรติยศ	จะมีหมดลวงหน้าทันตาเห็น

คำประพันธ์ข้างต้นสะท้อนความเชื่อเรื่องใดของคนในสังคมไทย (ตอบสั้นๆ)

แนวคิดในงานประพันธ์

แนวคิดในงานประพันธ์มี 2 ลักษณะ คือ

1. **แนวคิดสำคัญ** หรือสาระสำคัญของเรื่อง บางที่เรียกว่า “แก่นเรื่อง” หมายถึงความคิดสำคัญที่ผู้แต่งใช้เป็นแนวทางในการผูกโครงเรื่อง เช่น แนวคิดสำคัญของเรื่อง ธรรมชาติธรรมะสงคราม คือ ธรรมะย่อมชนะอธรรม
2. **แนวคิดอื่น ๆ** คือ ความคิด หรือ ข้อคิด แก่คิดต่าง ๆ หรือ “สาร” ที่ผู้แต่งแทรกไว้ในเรื่อง เช่น แนวคิดอื่น ๆ ในเรื่องธรรมชาติธรรมะสงคราม นอกเหนือจากแนวคิดสำคัญมีหลายประการ พอจะยกเป็นตัวอย่างได้ดังนี้ ขันติจะช่วยให้ชนะอธรรมได้ ผู้ประพฤติกุศลกรรมย่อมก่อให้เกิดผลดีทั้งแก่ตนเองและแก่สังคมโดยรวม

ตัวอย่างข้อสอบ

1. คำประพันธ์ในข้อใดแสดงแนวคิดแตกต่างจากข้ออื่น

1. ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์	มีคนรักรสดีข่อยร้อยจิต
2. ที่รักกันสรรเสริญเจริญสืบ	ที่ชังนินทาแกล้งทุกแห่งหน
3. หอมบุปผามาลัยไม่ยั้งยืน	ไม่ชูชื่นเช่นรสพจมาน
4. อันลมปี่ดีแต่เพราะเสนาะหู	ที่จะสู้ลมปากยากหนักหนา

2. คำประพันธ์ต่อไปนี้แสดงคุณค่าด้านใดน้อยที่สุด

เขียวจระริกใบไหวเอนอ่อน	น้ำค้างซ่านฝากไว้จูบใบเขียว
อุ้มหยาดน้ำราวมณีที่ร่วงเรียว	เดิบโตดอโรเดี่ยวมาเกี่ยวควม
1. การสรรคำใช้
 2. การเสนอแนวคิด
 3. การเล่นสัมผัส
 4. การใช้ภาพพจน์

ค่านิยมในงานประพันธ์

ค่านิยมมีความหมายที่นักเรียนควรทราบอยู่ 2 นัย คือ

1. ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อ ความคิด หรือ ความรู้สึกของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือ กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าสิ่งนั้นมีค่า มีความหมาย หรือ มีความสำคัญต่อตนหรือ กลุ่มของตน และ ความเชื่อ ความคิด หรือ ความรู้สึกนี้จะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นหรือกลุ่ม นั้นเลือกทำหรือไม่ทำอะไร

2. ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อถือ และการยึดถือปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนิน ชีวิต ค่านิยมจึงเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม เพราะวัฒนธรรมหมายถึงแบบแผนของชีวิต ค่านิยมอาจ เป็นเรื่องเกี่ยวกับ การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา จริยธรรม ครอบครัวย สังคม สำหรับคนไทยมี ค่านิยมบางประการที่แสดงแบบแผนของชีวิต เช่น นิยมการทำบุญ เห็นความสำคัญในการเป็นไท แก่ตัวและชอบความสนุกสนาน

เราอาจจะพิจารณาค่านิยมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้จากสิ่งที่เขาสนใจ สิ่งที่เขาอยากจะได้ อยากจะเป็น หรือสิ่งที่เขาถือว่าจำเป็นต้องปฏิบัติ

ค่านิยมอาจถ่ายทอดได้ด้วยการปลูกฝังและให้เห็นแบบอย่าง นอกจากนี้ค่านิยมยัง เปลี่ยนแปลงได้ตามวัย ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม

ตัวอย่างข้อสอบ

โคลงบทนี้ชี้ให้เห็นค่านิยมในเรื่องใด

แม้มีความรู้คั่ง

ศัพท์พญญ

ฉิบมีคนชู

หอนจั้น

หัวแหวนค่าเมืองตรู

ตาโลก

ทองบรองรับพื้น

หอนแก้วมีศรี

1. การมีความรู้

2. การมีผู้สนับสนุน

3. การสะสมของมีค่า

4. การแสวงหาทรัพย์สิน

